

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Livsmedelsverket
Box 622
751 26 Uppsala

Ändring av uppdraget till Livsmedelsverket att utifrån de nordiska näringsrekommendationerna 2023 analysera hur de miljömässiga hållbarhetsaspekterna kan påverka den svenska livsmedelsproduktionen samt uppdatera de svenska kostråden

Regeringens beslut

Regeringen ändrar uppdraget till Livsmedelsverket om att utifrån de nordiska näringsrekommendationerna 2023 analysera hur de miljömässiga hållbarhetsaspekterna kan påverka den svenska livsmedelsproduktionen samt uppdatera de svenska kostråden, enligt följande:

Livsmedelsverket ska genomföra en fördjupad konsekvensanalys av hur det av myndigheten nu föreslagna svenska kostrådet om rött kött kan antas påverka folkhälsan, livsmedelsproduktionen, klimat, den biologiska mångfalden och livsmedelsberedskapen. Det gäller enbart rådet för konsumtionen av rött kött och charkprodukter.

Livsmedelsverkets förslag till kostråd innebär en sänkt mängdrekommendation för rött kött från nuvarande nivå om inte mer än 500 gram i veckan till 350 gram i veckan, varav endast en liten andel bör vara charkprodukter. Den fördjupade analysen ska utgå från antagandet om att 5 respektive 30 procent av den friska vuxna befolkningen skulle följa dessa nivåer. Studien ska utgå från att preferensen, hos målgruppen för kostrådet, inte förändras när det kommer till andel svenska respektive importerade kött och charkprodukter. Studien ska även innehålla ett scenario där målgruppen följer kostråden att välja svenska livsmedel.

Konsekvensanalysen ska särskilt undersöka det föreslagna kostrådets effekt på andelen jordbruksmark som kan hållas i produktion på marknadsmässiga

villkor och ska då beakta att jordbruksmarken har olika produktionsförmåga, samt de ekonomiska földeffekterna i förädlingskedjan om avsättningsmöjligheter minskar för exempelvis vall, ej kvarnvärdigt spannmål och kött som biprodukt vid mjölkproduktion.

Skillnader i klimatpåverkan inom nationell produktion jämfört med importerat kött bör synliggöras i scenarierna, inklusive avseende markanvändning.

När Livsmedelsverket utformar kostråden, inklusive kostrådet rörande kött och chark, ska även aspekten kring variationen av järns biotillgänglighet mellan olika livsmedel tas i beaktande, liksom de allmänna kostrådets norm-sättande funktion även hos befolkningsgrupper som det tas fram målgruppsanpassade kostråd för.

Livsmedelsverket ska även göra en analys av hur stor den förhöjda risken för ohälsa är vid en konsumtion av rött kött motsvarande dagens kostråd om inte mer än 500 gram i veckan och på motsvarande sätt bedöma risken vid en konsumtion av 350 gram i veckan. Evidensen för denna riskbedömning ska särskilt redovisas.

Livsmedelsverket ska avvakta med att uppdatera kostråden till dess redovisning av uppdraget skett. Vid genomförandet av uppdraget ska Livsmedelsverket inhämta synpunkter från Statens jordbruksverk, Naturvårdsverket och Folkhälsomyndigheten.

Uppdragstiden förlängs. Livsmedelsverket ska i stället för vad som anges i det ursprungliga beslutet redovisa uppdraget senast den 30 april 2025 till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

Bakgrund

Regeringen gav den 15 juni 2023 Livsmedelsverket i uppdrag att utifrån de nordiska näringsrekommendationerna 2023 (NNR 2023) analysera hur de miljömässiga hållbarhetsaspekterna kan påverka den svenska livsmedelsproduktionen samt uppdatera de svenska kostråden. Uppdraget, inkluderat analysen, redovisades till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) den 30 april 2024. De svenska kostråden ska uppdateras under 2024. Livsmedelsverket presenterade ett förslag till nya

kostråd den 24 september och förslaget var på allmän remiss till den 22 oktober 2024.

Skälen för regeringens beslut

Information om nutrition och kost ska vara baserad på vetenskapliga underlag rörande hälsoaspekter såsom NNR 2023, men också ta hänsyn till de förutsättningar som finns nationellt, såsom att den svenska livsmedelsproduktionen behöver vara robust för att bidra till uppbyggnaden av en livsmedelsberedskap och att därigenom stärka det civila försvaret i Sverige. Vidare finns ett av riksdagen antaget mål om att den svenska livsmedelsproduktionen ska öka. Livsmedelsverkets underlag behöver kompletteras med en fördjupad analys som beaktar dessa centrala utgångspunkter.

På regeringens vägnar

Peter Kullgren

Katarina Wahlgren

Kopia till

Utrikesdepartementet/HI

Försvarsdepartementet/MF EM och CF ETU

Socialdepartementet/HC

Finansdepartementet/BA, SFÖ, KO och OU

Klimat- och näringslivsdepartementet/Nm, KL och CKS

Folkhälsomyndigheten

Kommerskollegium

Naturvårdsverket

Statens jordbruksverk